

Lovforslag nr. L 66. Fremsat den 26. oktober 1988 af industriministeren (Nils Wilhjem)

Forslag

til

Møntlov

§ 1. Regningsenheden er 1 krone, som deles i hundrede øre.

§ 2. Industriministeren kan efter forhandling med Danmarks Nationalbank lade præge og udstede mønter, herunder mønter til særlige lejligheder.

Stk. 2. Danmarks Nationalbank varetager de produktionsmæssige og administrative opgaver i forbindelse med møntudstedelsen.

Stk. 3. Bestemmelserne om mønternes pålydende, vægt, diameter, materiale og præg fastsættes ved kongelig anordning efter forhandling med Danmarks Nationalbank.

§ 3. Industriministeren kan efter forhandling med Danmarks Nationalbank fastsætte, at mønter ikke længere er gyldige som betalingsmiddel. Fristen for ugyldiggørelse skal i forhold til statens kasser og Danmarks Nationalbank være mindst 3 måneder.

§ 4. De mønter, der er præget i medfør af § 2 eller den tidligere møntlovgivning, er lovlige betalingsmidler, medmindre de blevet indkaldt og ugyldiggjort efter § 3.

Stk. 2. Mønter, der er væsentligt beskadiget eller slidte, er ikke lovlige betalingsmidler.

Stk. 3. Ingen har pligt til i én betaling at modtage mere end femogtyve mønter af hver enhed.

§ 5. Industriministeren kan efter forhandling med Danmarks Nationalbank fastsætte bestemmelser om afrunding af ørebeløb ved betaling i dansk mønt.

§ 6. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Samtidig ophæves møntlov, lov nr. 191 af 24. maj 1972, og lov nr. 207 af 24. maj 1972 om afrunding af visse ørebeløb.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Nærværende lovforslag er en sammensmeltning af den eksisterende møntlov og lov om afrunding af visse ørebeløb. Forslaget giver industriministeren bemyndigelse til efter forhandling med Danmarks Nationalbank at lade præge og udstede mønter, og til at fastsætte bestemmelser om indkaldelse og ugyldiggørelse af mønter og om afrunding af visse ørebeløb.

2. Siden 1980 har der i Danmarks Nationalbank foregået undersøgelsesarbejder om revision af mønt-rækken. En revision er ønskelig af flere årsager.

For det første er kostprisen for fremstilling af de nuværende 5- og 10-ører langt større end mønternes pålydende. For det andet har 5- og 10-ørerne mistet betydning i omsætningen og har efterhånden fået karakter af »engangsmønter«, enten på grund af direkte bortkastning eller ved passiv henlægnings.

Danmarks Nationalbank har siden december 1982 peget på det ønskelige i at afskaffe 5- og 10-øren og indføre en 50-øre.

Bemyndigelsen i nærværende lovforslag agtes i første omgang udnyttet til at iværksætte det nævnte reformarbejde, således at det hurtigt bliver muligt at få en møntrække bestående af værdierne 25 øre, 50 øre, 1 kr., 5 kr. og 10 kr.

3. Forslaget har været forelagt Statsministeriet, Justitsministeriet, Budgetdepartementet, Administrations- og Personaledepartementet, Danmarks Nationalbank, Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet, Finanstilsynet, Forbrugerstyrelsen, Den Danske Bankforening, Danmarks Sparekasseforening, Industrirådet, Forbrugerrådet, Landsorganisationen i Danmark, Det danske Handelskammer, Butikshandelens Fællesråd, Dansk Organisation af Detailhandelskæder, De Samvirkende Købmandsforeninger i Danmark, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Registrerede Revisorer, Dansk Blindesamfund, Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, DSB, HT, KTAS, JTAS og Fynsk Telefon, som alle har tilsluttet sig forslaget.

4. Forslaget indebærer ikke omkostninger for stat eller kommune.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til § 1

Bestemmelsen er uændret i forhold til den nugældende lov.

Til § 2

Bemyndigelsen i stk. 1 og 3 til at lade præge og udstede mønter tillægges industriministeren, medens stk. 2 i overensstemmelse med, hvad der allerede i dag er tilfældet, fastlægger, at Nationalbanken forestår det praktiske arbejde med møntudstedelsen samt afholder omkostningerne herved.

Opregningen af møntrækken i den nuværende møntlov er udgået. Industriministeren får ved forslaget udvidet sin bemyndigelse til også at fastsætte bestemmelser om mønternes pålydende.

De såkaldte »mindemønter«, der fortrinsvis udsendes i forbindelse med nationale begivenheder, særlig inden for kongehuset, kan udsendes som hidtil. § 2, stk. 2, i den nugældende lov om mindemønter er blot indsat som et led i stk. 1. De udsendte mønters antal, samt fordelingen af et eventuelt overskud ved salg af de pågældende mønter, forudsættes forsat optaget på en bevillingslov.

Bestemmelsen i stk. 3 om, at bemyndigelsen skal udnyttes efter forhandling med Danmarks Nationalbank, og at formen skal være en kongelig anordning er i overensstemmelse med gældende praksis.

Til § 3

Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til den nugældende lovs § 7.

Til § 4

Bestemmelsen i stk. 1 svarer i det væsentlige til den nugældende lovs § 3.

Bestemmelsen skal sammenholdes med stk. 3, hvorefter ingen har pligt til i én betaling at modtage mere end 25 mønter af hver enhed. Baggrunden herfor er, at betaling af store beløb i skilleløb kan virke generende, hvorfor en vis begrænsning – som dog er mindre en tidligere – foreslås opretholdt.

Bestemmelsen i stk. 2 svarer til princippet i den nugældende lovs § 5, stk. 1, dog således at det ikke er anset for nødvendigt at præcisere, at statens kasser og Danmarks Nationalbank i videst muligt omfang skal modtage beskadigede og slidte mønter.

Til § 5

Bestemmelserne om afrunding af visse ørebeløb findes i dag i lov nr. 207 af 24. maj 1972.

Det er hensigten, at princippet i den nugældende lov vil blive lagt til grund ved den administrative regelfastsættelse.

Til § 6

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Dette muliggør, at arbejdet med udstedelse af nye mønter fremmes så hurtigt som muligt.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1. Regningsenheden er 1 krone, som deles i hundrede øre.

§ 1. Regningsenheden er 1 krone, som deles i hundrede øre.

§ 2. Industriministeren kan efter forhandling med Danmarks Nationalbank lade præge og udstede mønter, herunder mønter til særlige lejligheder.

Stk. 2. Danmarks Nationalbank varetager de produktionsmæssige og administrative opgaver i forbindelse med møntudstedelsen.

Stk. 3. Bestemmelserne om mønternes pålydende, vægt, diameter, materiale og præg fastsættes ved kongelig anordning efter forhandling med Danmarks Nationalbank.

§ 2. Finansministeren kan lade præge og udstede mønter lydende på 10 kr., 5 kr., 1 kr., 25 øre, 10 øre og 5 øre. Bestemmelserne om mønternes vægt, diameter, materiale og præg fastsættes ved kongelig anordning.

Stk. 2. Ved kongelig anordning kan finansministeren bemyndiges til i særlige tilfælde at lade præge og udsende mønter lydende på anden værdi.

§ 3. Industriministeren kan efter forhandling med Danmarks Nationalbank fastsætte, at mønter ikke længere er gyldige som betalingsmiddel. Fristen for ugyldiggørelsen skal i forhold til statens kasser og Danmarks Nationalbank være mindst 3 måneder.

§ 7. Finansministeren kan træffe bestemmelse om indkaldelse og ugyldiggørelse af mønter, der er lovlige betalingsmidler, jf. § 3. Varslet for ugyldiggørelsen skal i forhold til statens kasser og Danmarks Nationalbank være mindst 3 måneder.

§ 8. Finansministeren kan bestemme, at Den kongelige Mønt og dennes opgaver overføres til Danmarks Nationalbank.

(§ 8 ophævet).

§ 9. Overtrædelse af § 6, 1 pkt. straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder. Sagerne behandles som politisager.

(§ 9 ophævet).

§ 4. De mønter, der er præget i medfør af § 2 eller den tidligere møntlovgivning, er lovlige betalingsmidler, medmindre de er blevet indkaldt og ugyldiggjort efter § 3.

Stk. 2. Mønter, der er væsentligt beskadigede eller slidte, er ikke lovlige betalingsmidler.

Stk. 3. Ingen har pligt til i én betaling at modtage mere end femogtyve mønter af hver enhed.

§ 3. De mønter, der er præget i medfør af § 2 og den tidligere møntlovgivning, er lovlige betalingsmidler inden for grænserne i § 4, medmindre de er blevet indkaldt og ugyldiggjort efter § 7.

§ 4. Ingen har pligt til i én betaling at modtage et større beløb i mønter end:

- 1) 100 kr. i mønter, der lyder på kronebeløb.
- 2) 5 kr. i mønter, der lyder på ørebeløb.

§ 5. Mønter, der er væsentligt beskadigede eller er så slidte, at præget er blevet utydeligt, er ikke lovlige betalingsmidler. Over for statens kasser og Danmarks Nationalbank gælder dette dog kun, når de er så beskadigede eller slidte, at præget eller den pålydende værdi ikke med sikkerhed kan konstateres.

§ 6. Smeltning eller anden omdannelse af mønter er forbudt. Tilladelse hertil kan dog

gives af finansministeren eller den, han be-
myndiger dertil.

(§ 6 ophævet).

§ 5. Industriministeren kan efter forhand-
ling med Danmarks Nationalbank fastsætte
bestemmelser om afrunding af ørebeløb ved
betaling i dansk mønt.

Lov nr. 207 af 24. maj 1972 om afrunding af
visse ørebeløb.

§ 1. Ved betaling i dansk mønt af et ørebe-
løb, som ikke er deleligt med fem, afrundes
dette, medmindre andet er aftalt, til det nær-
meste beløb, der kan deles med fem.

§ 2. Loven træder i kraft den 1. april 1973.

§ 3. Loven gælder ikke for Færøerne.

§ 6. Loven træder i kraft dagen efter be-
kendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Samtidig ophæves møntlov, nr. 191 af
24. maj 1972, og lov nr. 207 af 24. maj 1972 om
afrunding af visse ørebeløb.

§ 10. Loven træder i kraft den 1. januar
1973.

Stk. 2. Følgende love ophæves:

1) møntlov nr. 66 af 23. maj 1873,

2) lov nr. 288 af 31. maj 1981 om forbud
mod smeltning eller anden omdannelse af
skillemønt,

3) lov nr. 28 af 15. februar 1924 om inden-
landsk skillemønt,

4) lov nr. 659 af 17. december 1940 om til-
læg til lov om indenlandsk skillemønt,

5) lov nr. 299 af 30. juni 1941 om tillæg til
lov om indenlandsk skillemønt,

6) lov nr. 201 af 7. maj 1948 om tillæg til lov
om indenlandsk skillemønt,

7) lov nr. 48 af 24. februar 1960 om tillæg til
lov om indenlandsk skillemønt,

8) lov nr. 138 af 13. maj 1964 om tillæg til
lov om indenlandsk skillemønt,

9) lov nr. 18 af 8. februar 1967 om tillæg til
lov om indenlandsk skillemønt,

10) lov nr. 72 af 15. marts 1967 om ikrafttræ-
den for Grønland af møntlovene og

11) lov nr. 425 af 15. november 1967 om til-
læg til lov om indenlandsk skillemønt.